

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/226/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203458
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5722203458.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. T., narodená XX.XX.XXXX, umiestnená v B. H. C. I. S. - C. B. J. P. A. E., T. XXX/X, A. E., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov - matky: D. M., narodená XX.XX.XXXX, zomrelá XX.XX.XXXX a otca: E. T., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom E. R., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na zmenu zariadenia, takto

rozhodol:

Ústavná starostlivosť o maloletú F. sa bude vykonávať v B. H. C. I. S. E., K.. U. XX, XXX XX E.. Otec je povinný výživné poukazovať na účet B. H. C. I. S. E., K.. U. XX, XXX XX E.. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 9P/150/2021 - 57 zo dňa 13.01.2022, právoplatný a vykonateľný dňa 24.01.2022.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa XX.XX.XXXX bol Okresnému súdu Martin doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu - ústavnej starostlivosti nad maloletou F. T., narodenou XX.XX.XXXX, a to tak, že táto sa bude realizovať v B. H. C. I. S. E., U. XX, E., v profesionálnej náhradnej rodine.

Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že maloleté dieťa prichádza z partnerského vzťahu svojich rodičov D. M., a E. T.. Nakoľko rodičia maloletého dieťaťa boli vo R., nad maloletým dieťaťom bola rozsudkom Okresného súdu Martin, č.k. 22P/102/2008-30 zo dňa 23.02.2009 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizovala v B. H. C. I. S. E.. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 23P/21/2010-62 zo dňa 25.06.2010 bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti E.. L. U.. Pestúnka vytvárala bezpečné prostredie pre dieťa, chránila ho pred fyzickým a psychickým ublížením, zabezpečovala dieťaťu pravidelnú zdravú stravu, ktorá bola primeraná veku dieťaťa. Pestúnka mala dostatočne osvojené rodičovské zručnosti a bola ochotná a schopná riešiť situáciu dieťaťa na požadovanej úrovni. Zabezpečovala zdravotnú starostlivosť na požadovanej úrovni a rešpektovala pokyny a odporúčania lekára. V mesiaci D. XXXX maloleté dieťa absolvovalo letný tábor v okrese Q.. Po návrate sa dožadovalo pestúanky, aby táto zrušila pestúnsku starostlivosť nad jej osobou. Pestúnka sa snažila situáciu zvládnuť svojpomocne, avšak nakoľko maloleté dieťa trvalo na svojom rozhodnutí, pestúnka riešila situáciu umiestnením maloletého dieťaťa dobrovoľným pobytom v C. B. J. P. B. A. E., kde je maloleté dieťa od XX.XX.XXXX, kde jej bola poskytnutá komplexná odborná starostlivosť.

Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/150/2021 zo dňa 13.01.2022 súd zrušil pestúnsku starostlivosť a nad maloletým dieťaťom nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v B. H. C. I. S. - C. B. J. P. A. E.. Centrum pre deti a rodiny evidovalo, že maloleté dieťa sa nachádza v období puberty, objavovalo sa u neho ničenie vecí, občasné sebapoškodzovanie s úmyslom upriamiť na seba pozornosť, avšak výchovné problémy sa stupňovali. Prehĺbili sa psychické problémy, prejavujúce sa poruchami správania - záchvaty hnevu, amoky zúrivosti, pri ktorých si maloleté dieťa búchalo hlavu o budovu,

poranilo si ruku kľúčom. Taktiež sa opakovalo extrémne drzé správanie voči autoritám, ataky slovné, ale aj fyzické. Maloleté dieťa svojvoľne opustilo prostredie centra. V mesiaci E. XXXX maloleté dieťa opäť plánovalo utiecť z B., avšak v pláne mu zabránili pracovníci, na čo reagovalo útokom. Zobral veľký nôž a začalo búchať na sklenené dvere. Malo agresívne správanie voči vychovávateľke aj psychologičke. Psychologička privolala policajnú hliadku a rýchlu zdravotnú starostlivosť, ktorí zabezpečili hospitalizáciu maloletého dieťaťa na detskom oddelení v A. E.. Následné bolo maloleté dieťa hospitalizované v detskej psychiatrickej liečebni U. od XX.XX.XXXX, pričom hospitalizácia trvá dodnes.

Dňa XX.XX.XXXX Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín podal na Okresný súd Martin návrh na uloženie výchovného opatrenia, a to zabezpečenie odbornej diagnostiky maloletého dieťaťa v C. B. P. - T.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín zobral predmetný návrh v celom rozsahu späť, nakoľko ešte nebola ukončená liečba maloletého dieťaťa. Dňa 22.08.2022 Okresný súd Martin uznesením č.k. 9P/139/2022-30 zastavil konanie vo veci návrhu na nariadenie výchovného opatrenia.

Dňa XX.XX.XXXX bola zrealizovaná ohlásená návšteva maloletého dieťaťa v C. H. A. U.. Na základe zistených skutočností bolo skonštatované, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa zmena zariadenia, a to do centra pre deti a rodiny, ktoré má profesionálnych náhradných rodičov, ktorí sú odborne zdatní a plne sa venujú maloletým, ktorí si vyžadujú špeciálnu starostlivosť. Dňa XX.XX.XXXX B. H. C. I. S. E. vypracovalo vyjadrenie k žiadosti o prijatie maloletého dieťaťa, kde uviedlo, že súhlasí s umiestnením maloletého dieťaťa do B. H. C. I. S. E., do profesionálnej náhradnej rodiny.

V rámci šetrenia biologických rodičov maloletého dieťaťa bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa zomrela a otec prebýva v drevenom prístrešku pod cestným nadjazdom v E., v mestskej časti H.. Otec má podľa evidencie obyvateľstva trvalý pobyt v E. R.. Otec poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške XX,XX Eur. Biologický otec vzhľadom na svoje pomery nemôže prevziať osobnú starostlivosť o dcéru a taktiež nemá ani záujem zabezpečovať jej osobnú starostlivosť.

U maloletého dieťaťa je vyhodnotená stredná miera ohrozenia. Nad maloletým dieťaťom je nariadená ústavná starostlivosť, je s ním vypracovaný plán sociálnej práce. V najlepšom záujme maloletého dieťaťa je jeho umiestnenie do profesionálnej náhradnej rodiny.

2. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX bol prítomný zástupca navrhovateľa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín. Otec, zástupca B. H. C. I. S. E., zástupca B. H. C. I. S. - C. B. J.. P. A. E. a kolízny opatrovník sa na pojednávaní nezúčastnili. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v ich neprítomnosti.

3. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín,
- úradným záznam ÚP,SVaR Dolný Kubín zo dňa XX.XX.XXX, XX.XX.XXXX,
- žiadosťou o prijatie maloletého dieťaťa z B. H. C. I. S. E. zo dňa XX.XX.XXXX,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 9P/150/2021 - 57 zo dňa 13.01.2022, právoplatný a vykonateľný dňa 24.01.2022,
- oznámením B. H. C. I. S. E. zo dňa XX.XX.XXXX,
- oznámením B. - C. B. J.. P. A. E. zo dňa XX.XX.XXXX,
- správou C. H. A., F. Z. U. zo dňa XX.XX.XXXX

a zistil nasledovaný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 9P/150/2021 - 57 zo dňa 13.01.2022, právoplatným a vykonateľným dňa 24.01.2022, súd zrušil nad maloletým dieťaťom pestúnsku starostlivosť a nariadil nad ním ústavnú starostlivosť vykonávanú v B. H. C. I. S. - C. B. J.. P., A. E.. Súd zaviazal otca maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona na účet B. H. C. I. S. - C. B. J.. P. A. E..

5. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín zo dňa XX.XX.XXXX a zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že v rámci vykonanej návštevy maloletého dieťaťa v C. H. A. U. bol zrealizovaný rozhovor s psychologičkou liečebne a sociálnou pracovníčkou, ktoré uviedli, že nástup maloletej do

liečebne bol náročný, nakoľko vôbec nechcela spolupracovať. Postupne sa nastavila na upravenú medikamentóznú liečbu a postupne začala s pracovníkmi liečebne spolupracovať. Vyžadovala si kontakt s B. H. C. I. S. - C. B. J. P., avšak tento bol prerušený a musel sa obnoviť. Kontakt bol taktiež formou listov, kedy maloletá písala pracovníkom centra listy. Bližší vzťah má maloletá so sociálnou pracovníčkou, postupne si vybudovala dôvernejší vzťah s psychologičkou liečebne a začala sa aktívne zapájať do psychologického liečebného procesu. Vyžiadala si obnoviť kontakt s bývalou pestúnkou, kontakt bol najskôr písomný a následne bol umožnený aj online kontakt. Pozorovaním bolo zistené, že jediná vzťahová väzba maloletej je k bývalej pestúnke. V rámci psychologického procesu sa maloletá viackrát vyjadrila, že by sa chcela vrátiť domov k pestúnke. Na základe zistených informácií bolo konštatované, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je zmena zariadenia v zmysle B. H. C. I. S. E., ktoré má profesionálne rodiny a je možnosť, že maloletá by sa dostala v rámci zmeny zariadenia do profesionálnej rodiny bývalej pestúanky. Pracovníčky liečebne uviedli, že liečba maloletej nie je ukončená a nevedia sa vyjadriť k predpokladanému dátumu ukončenia liečby a hospitalizácie, ale odporučili maloletú umiestniť do profesionálnej rodiny. Počas návštevy bol vykonaný aj neformálny pohovor s maloletou F., ktorá uviedla, že si je vedomá vecí, ktoré sa udiali a veľmi ju to mrzí. Rovnako uviedla, že je v kontakte s „maminou“ (bývalá pestúanka), že jej píše listy a taktiež mali spolu online hovor. Chcela by sa ku nej vrátiť. Uviedla, že má veľmi dobrú psychologičku, ktorá jej vo všetkom pomáha. Tiež je v kontakte so sociálnou pracovníčkou z B. - C. B. J. P. A. E.. V liečebni navštevuje aj školu, aktuálne navštevuje siedmy ročník. Vo voľnom čase má rôzne aktivity, ale najradšej je sama na izbe a číta rôzne knihy. Uviedla, že jej želaním je, aby mohla ísť domov k „mamine“.

6. Z odpovede B. H. C. I. S. E. zo dňa XX.XX.XXXX na žiadosť o prijatie maloletého dieťaťa a z oznámenia B. H. C. I. S. E. zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že centrum vyjadrilo súhlasné stanovisko s umiestnením maloletého dieťaťa do B. H. C. I. S. E., do profesionálnej náhradnej rodiny.

7. Z oznámenia B. H. C. I. S. - C. B. J. P., A. E. je zrejmé, že s návrhom na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti súhlasia.

8. Zo správy C. H. A., F. Z. U. W. C. XX.XX.XXXX vyplýva, že maloleté dieťa je v C. H. A. hospitalizované od XX.XX.XXXX a hospitalizácia trvá. Psychický stav maloletého dieťaťa je zlepšený, ale nie stabilizovaný. V adaptačnom období boli manifestové prejavy porúch správania, výkyvy nálady, konflikty v rovesníckej skupine, opozičné prejavy, negativizmus a nerešpektovanie prirodzených autorít. Postupne vplyvom terapeutických postupov bolo maloleté dieťa schopné sa upokojiť, začalo primeranejším spôsobom kooperovať, redukovali sa nevhodné prejavy správania. V neštruktúrovaných situáciách, v záťaži sa prejaví zhoršené sebaovládanie, ktoré vedie k impulzívnemu správaniu bez dostatočného zváženia vzdialených dôsledkov, voči ktorým je v danom okamihu ľahostajné. Maloleté dieťa je nastavené na farmakologickú liečbu, absolvuje komplexné psychoterapeutické vedenie, ktoré ešte nebolo ukončené. Maloleté dieťa je v pravidelnom telefonickom styku s pracovníkmi B. C. B. J. P. A. E. a tiež s E. L. U. z B. E.. Prebieha rodinná terapia, ktorá má o. i. zabezpečiť primeranú adaptáciu na prechod do profesionálnej náhradnej rodiny.

9. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX zástupkyňa navrhovateľa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín uviedla, že na podanom návrhu trvajú, v návrhu sú opísané všetky skutočnosti relevantné pre rozhodnutie vo veci, vo veci nemajú viac čo uviesť.

10. Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 55 ods. 1 ZR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

12. Podľa § 55 ods. 3 ZR, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

13. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude nad maloletým dieťaťom vykonávať v B. H. C. I. S. E.. Zmena zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, nakoľko v rámci B. H. C. I. S. E. je možnosť, že maloleté dieťa sa dostane do profesionálnej rodiny bývalej pestúnskej maloletého dieťaťa, pričom v tejto profesionálnej rodine by bolo maloleté dieťa v stabilnom rodinnom prostredí. Maloleté dieťa bolo v rámci konania vypočuté, a to primerane jeho veku a rozumovej vyspelosti, pričom samo uviedlo, že si praje sa vrátiť k „mamine“, bývalej pestúnke. Otec maloletého dieťaťa nemá vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého dieťaťa, pričom sám otec neprejavil záujem zabezpečiť maloletému dieťaťu osobnú starostlivosť. Maloleté dieťa je v súčasnosti hospitalizované v C. H. A., F..Z.. U., kde online formou prebieha rodinná terapia, ktorá má zabezpečiť pre maloleté dieťa primeranú adaptáciu do profesionálnej náhradnej rodiny. Zo strany lekárov bolo odporučené, aby sa maloleté dieťa dostalo do stabilného rodinného prostredia, ktoré jej profesionálny rodič - pani E.. L. U., bývala pestúnka môže poskytnúť, nakoľko je medzi ňou a maloletým dieťaťom vytvorená vzťahová väzba.

23. Súd rovnako zaviazal otca maloletého dieťaťa povinnosťou poukazovať určené výživné B. H. C. I. S. E., teda zariadeniu, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom.

24. V ostatnom zostáva rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 9P/150/2021-57 zo dňa 13.01.2022, právoplatný a vykonateľný dňa 24.01.2022 nezmenený.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).